

KIBLE NEDEN DEĞİŞTİ?

Nureddin Yıldız Hocaefendi'nin 19.10.2008 tarihli (52.)Hayat Rehberi dersidir.

Bismillahirrahmanirrahim. Elhamdülillah vesselâtü vesselâmu alâ rasûlillah.

Değerli kardeşler, Allah'ın yarattığı şu fani dünyada ebedilik hiçbir karış için geçerli değildir. Dünyanın bütünü küre olarak fanidir. Yok edilmek için bir gün yaratıldı ama Allahu Teâlâ üç yeri fani olmasına rağmen fanilik süresince mübarek yarattı. Bunların birincisi Mekke-i Mükerreme'dir. İkincisi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin mübarek vücudunu içinde taşımakla şereflendirilen Medine-i Münevvere'dir. Üçüncüsü de Kudüs şehridir. Bu üç yerinde en mübareği Mekke-i Mükerreme'dir. Mekke şehir olarak ve içinde Kâbe'nin bulunduğu Mescidi Haram bölgesi özellikle bizim dilimizle anlaşılacak kavramı kullanacak olursam mukaddes bölgedir. İnsanın hiçbir düşüncesine Allah günah yazmadığı halde yani düşünmekten dolayı eyleme geçmeden sadece düşünmekten dolayı günah yazmadığı halde Mekke'de Harem Bölgesi'nde kötülük düşünmeyi bile Allah suç saymıştır. Bu kadar mübarek, bu kadar mukaddes bir yerdir.

Biz özet olarak şunu bilmemiz lazım Mekke ve Mekke'nin ortasında Mescidi Haram dediğimiz büyük ibadet merkezi mukaddestir. Sadece namaz kılmak, oruç tutmak için değil zihinleri bile Allahu Teâlâ'ya yönlendirmek için tayin edilmiş bir yerdir. O kadar ki kardeşler, Mescidi Haram'da kılınan iki rekât namazı Allahu Teâlâ yüz binle çarpıp kabul ediyor. Başka hiçbir yer yok. Ona en yakın yer olan Mescidi Nebi'de Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin mescidinde, bu rakam bindir. En yakın yerle arasında yüz binle, bin kadar bir bağlantı var. Mekke böyle mübarek bir yer. Mescidi Haram içinde Kâbe'nin de bulunduğu, namaz kılınan o büyük bölgeye Mescidi Haram diyoruz. Biz namazı Kâbe'de kılmıyoruz, Mescidi Haram'da kılıyoruz, Kâbe'ye yöneliyoruz sadece. Kâbe'nin içinde namaz kılınmıyor, Mescidi Haram Bölgesi Allah'ın yarattığı, cennetin dışındaki bütün cemelât, mahlûkat arasında en mübarek yerdir. Oraya en yakın yer olan Medine-i Münevvere'yle arasındaki rakam, yüz binle bin gibidir. Mescidi Aksa'nın bulunduğu Kudüs şehri ile -üçüncü mübarek şehir orası dedik- orayla Mekke arasındaki sevap farkı da yüzle yüz bin gibidir. Çünkü Mescidi Aksa' da da kılınan bir namazı yüz kat kabul ediyor Allahu Teâlâ, Mescidi Haram'da kılınanı yüz bin kabul ediyor. Mübareklik farklarını ölçmek için konuşuyoruz bir.

İki, Allahu Teâlâ'nın dini olan İslam namaz üzerine kurulmuş bir dindir. Namaz varsa din var, namaz yoksa din yok diyecek kadar namazın yeri yüksek. Hatta Abdullah İbni Mesut radiyallahu anh diyor ki "ashabı kiram arasında ashaba kirama göre bırakılması kâfirlik sayılan tek suç namazdı" diyor. Yani orucu erteledin "sonra yaparsın herhalde" denebiliyor, "zekâtı bir daha ki sene verdin" denebiliyor. Yeter ki inkâr etme. Kurban iki senedir kesmiyorsun, "inkâr ediyor musun?" "Hayır." "Seneye kesersin" denebiliyor. Namaz öyle değil. Seni sahabeden birisi üç gün camide görmediyse sen onun gözünde kâfir oldun. Ashabı kiramın gözünde. Ashabı kiramın gözünde bu. Kim ashabı kiram? Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in Cibrail aleyhisselamla karşılaşmasını gören, dini birinci elden öğrenen çapraz ve çelişkili eğitim görmemiş insanların adından söz ediyoruz. Allahu Teâlâ'nın Kur'an'ı Kerim'inde "onlardan memnunum, beğendim onları" dediği insanlardan söz ediyoruz. Onların gözünde namaz böyle. Şimdi birinci kural ne dedik? Yeryüzünde en mübarek, en muhteşem, en mukaddes yer Mekke'dir, Mekke'nin içinde Mescidi Haram'dır, o Mescidi Haram'ı da mukaddes hale getiren ortasındaki Kâbe'dir bir. İki; namaz İslamiyet'in en büyük ibadetidir. O varsa Müslümanlık var, o yoksa Müslümanlık yok. Namaz da bu demek.

Şimdi kardeşler, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin Medine-i Münevvere'ye hicretinden bir buçuk sene önce gerçekleşen miraç olayında Allah namazı farz etti biliyorsunuz. Daha önce beş vakit namaz farz değildi. Miraçla beraber beş vakit namaz farz hale geldi. Daha önce de namaz kılıyordu Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, eski ümmetlerde de namaz vardı. Çünkü namaz sıfırdan miraçta emredilen bir ibadet değil, namazın aslı var eski ümmetlerde. Çünkü namazsız Allah'a kulluk yok. Şimdi çıktı genç, kız istemeye gidiyor. Hayatta sabah namazına camiye gitmemiş, "pırlanta gibi çocuk" diye de reklamını yapıyorlar, şimdi böyle çıktı. Karun zamanında bile namaz kılmayanın bir kıymeti yoktu. Namaz miraçla beraber beş vakitli ibadet haline geldi. Sadece miraç bu süreci başlatmış oldu. Ondan önce de Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem nafile dediğimiz tarzda namaz kılıyordu.

Şimdi kardeşler Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem miraçtan geldi hediye olarak namaz getirdiğini söyledi. Nereden miraca çıktı? Mekke'deyken miraca çıktı, Mekke dönemindeyken döndü, elinde namaz paketiyle geldi. O namaz paketini nereye getirdi? Mekke'ye getirdi. Mekke'de belli bir miktarda dört yüz, beş yüz kadar sahabesi vardı. Müslüman vardı. "Allah namazı emrediyor" dedi, "başüstüne" dediler. Kimse bir itiraz etmedi. Zaten. Ashabı kiram ve Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem onların başında olmak üzere Mekke'de bir namazın yüz binle çarpılarak kabul edildiği yerde hâlâ geçerli bu kural. Onlar için de öyleydi, kıyamete kadar da böyle bir rekât namaz yüz bin kabul ediliyor Allah katında. Namaz Mekke'de emredildi, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Mekke'deydi. Lakin kibleyi Allah Kudüs olarak belirledi. Mekke'de, peygamber Mekke'de, Kâbe'nin yanı başında, ashabı kiram orada ve namaz Kudüs'e doğru yönelerek kılınıyor. Mekke'de bir buçuk yıl namaz kıldı Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz. Sonra hicret ettiler Medine'ye. Medine'de de bir buçuk yıl daha Kudüs'e doğru namaz kılındı. Genelde şöyle bir bilgi verilir. İşte Kabe'nin içi putlarla doluydu. O putlara karşı yönelmiş olmamak için Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem Kudüs'e döndürüldü. Yanlış böyle bir şey yok, neden? Hicretten bir buçuk sene sonra Kâbe'ye yöneldi kible, kible değişti. Gene put doluydu, sekizinci seneye kadar put doluydu. Mekke fethedilinceye kadar putlar atılmadı oradan. Bir söz söylüyorsun sonra kendisiyle çelişki içerisinde bir söz olur bu. İçi putlarla dolu olduğu için Kudüs'e yöneldi. Yok öyle değil, nitekim Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem Mekke'deyken Kâbe'nin yöneldiğinde Kudüs'e de dönmüş olacağı şeklindeki köşesinde namaz kılıyordu. İçindeki Kâbe hasretini böylece teselli ediyordu. Mesele put meselesi değil yani Kâbe'nin içinde latlar, uzzalar, menatlar, putlar vesaireler vardı onlar değil. Mesele kiblenin Mekke'den başlayan namaz sürecinde Kudüs'e doğru kible edinilerek başlamış olması.

Namazın çift kibleli bir ibadet olarak bu ümmete verilmiş olması daha derin, bugün bile bizi düşündürmesi gereken incelikler ihtiva ediyor. Çünkü üç yıl aleyhisselatu vesselam Efendimiz içinde Kâbe hasreti olduğu halde, nereden biliyoruz bunu? Kuran'ı Kerim **وَجْهَكَ فِي السَّمَاءِ تَقَلَّبَ** diye Efendimizin içindeki hasrete işaret ediyor. Yani Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem hem Allah'ın emri olduğu için Kudüs'e doğru dönüp namaz kılıyor, hem de "ya bu Kâbe'ye doğru niye kılmıyorum?" diye içinde bir hasret var. Kâbe bir defa dedesi İbrahim aleyhisselamın yapısı, bir ikincisi o Kâbe'ye kişilik kazandırmak için gelmiş bir dinin peygamberi o. Kâbe'yle ilişkisi olmayan birisi değil üçüncü yer Mekke ve Kâbe'nin dibinde evi de orada, işi de orada, günü de orada geçiyor. Buna rağmen Kâbe değil, Mescidi Aksa kible olarak gösteriliyor.

Burada kardeşler kıyamete kadar düşünsün Müslümanlar diye hikmetler var. Bu düşünce boyutuna gelmeden bir meseleye işaret etmem lazım. Herhangi bir Müslümanın namaz hakkında rükû, secde, tahiyyat vesaire bildiği bilgilerin yüzde biri Kur'an'da yoktur arkadaşlar. Kur'an'da namazın secdesi ile rükû ile ilgili şekliyle ilgili ayrıntıları toplasak kible dönüşümüyle ilgili ayetlerin yarısı kadar etmez. Bir meseleyi anlayacağız ama önce bu işin temellerini çözmemiz lazım. Kur'an'da kible dönüşümüyle ilgili önce Mescidi Aksa tarafındaydı, sonra Kâbe'ye yönelindi. Bu üç yıl sürdü, peygamberin içinde bir hasret var, Kâbe'ye dönmek istiyor. Allah bunu görüyor, gördüğünü de söylüyor Kuran'ı Kerim'de lakin izin vermiyor Kâbe'ye dönmesine. "Hayır, Kudüs'e doğru devam edeceksin" diyor. Bir ay, iki ay, üç ay, dört ay değil üç sene. Zaten Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem on bir buçuk sene namaz kıldı. On bir buçuk yıl namaz kıldı, bu on bir bir buçuk yılın üç yılını Kudüs'e doğru kıldı, geri kalanını Kâbe'ye doğru Mekke'ye doğru kıldı. Yani büyük bir oranı on bir buçuk yılın üç yılı büyük bir kısma tekabül ediyor. Bu büyük kısımda Kudüs büyük yer işgal ediyor, Mescidi Aksa önemli bir yer işgal ediyor. Çünkü Kur'an'ı Kerim'de ikinci cüzün birinci ve ikinci sayfalarında iki sayfaya yakın ayet, iki sayfaya yakın ayet kible Kudüs'ten Kâbe'ye döndürülürkenki süreci anlatıyor. Tekrar vurguluyorum namazın bütünüyle ilgili ayrıntılar, secde nasıl yapılır, rükû nasıl yapılır, eller nasıl kaldırılır, beline nasıl bağlanır, "fatihayı ne zaman okuyacaksın, zamlı sureyi ne zaman okuyacaksın?" bunların toplamını Kur'an'ı Kerim'de bir buçuk sayfa yapamazsınız. Namazın şartı olan kıblenin aslı ile ilgili değil, dönüşümüyle ilgili süreç yaklaşık iki sayfa Kuran'ı Kerim'de. Bin dört yüz sene sonra namazın ayrıntılarıyla ilgili secde şöyle yapılır, rükuya böyle gidilir diye saatlerce Cuma vaazı yapan hoca efendiler, İslamiyet'i çocuklara öğretenler, eğer saatlerce abdest nasıl bozuluyor anlattıkları halde Kur'an'ı Kerim'de abdestin ayrıntılarından daha fazla yer tutan kıblenin oradan buraya taşınmasıyla ilgili sürece değinmiyorlarsa Kur'an'ın üslubuna uymadan Allah'ın muradına tabi olmadan din anlatıyorlar demektir. Evet bu abdestin önemsizliği anlamına değil, secdenin nasıl yapılacağını bilmesek de olur anlamına değil, hâşâ Allah'a ait olan her şey mukaddestir. Muhakkak ayrıntıları bilinmelidir lakin niye kible ayetlerini gizliyorsun? Kur'an'ı Kerim'de ayrıntısıyla anlatılmış hatta ve hatta birileri bu kible dönüşümüyle ilgili şöyle yorum yapacaklar, ona cevap da budur anlamında ayetlerde yorum da var üstelik.

Biz Müslüman olarak eğer bugün kiblemiz neden Kudüs'tü? Üç yıl, üç ay değil, üç yıl. "Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Kudüs'e döndü de sonra neden Mekke'ye dönüldü?" bunu tahlil etmezsek bu yüzeysel Müslümanlığımız Allah'ın bizden istediği Müslümanlık olmaz o zaman. "Herhalde yön bulmakta sıkıntıları vardı, mecburen Kudüs'e döndüler" filan diyecek halimiz yok. Neyin yönünü bulacaksın Kâbe'nin dibinde evler zaten. Yön sorunu yok ki. İşte müşrikler izin vermiyorlardı, Medine'de karışmadılar, serbestti. Sadece Mekke'de böyle bir sıkıntı olsaydı makul bir takım coğrafi cevaplar, siyasi cevaplar verilebilirdi buna. "İşte müşrikler görmesin diye Kâbe size kalsın, biz Kudüs'e döndük" denebilirdi öyle değil. Cevaplar bunlar değil, coğrafi ve siyasi cevap değil. Bizim cevabımız dini cevabı var bunun. Bu cevap kardeşler, bugün bizim oturup üzerinde tahlil yapmamızı ve kendimize ders çıkarmamızı gerektiren bir olaydır. Elbette yeniden Kudüs'e dönme imkânı yok.

قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

Bitti. Son karar verildi, Mescidi Haram'a doğru dönmek zorundayız, öbür türlü namaz olmaz. Ama biz, Kur'anımız'ın unutulmamasını istediği "aslı böyleydi sonra böyle dönüştü"

dediği şeyi canlı tutmamız lazım. Neden peki kible bir ve iki numaralı pozisyonlarda oldu? Neden önce Kudüs'tü de sonra Mescidi Aksa'dan Mescidi Haram'a doğru yöneldi? Çünkü kardeşler bir, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ilk ve tek peygamber değildir. Kendinden önce on binlerce peygamber geldi, bu on binlerce peygamberin sonuncusudur. Şu kadar ki onun peygamber olmasından sonra peygamberliği geçerli kimse yoktur ama bir babanın çocukları gibidirler peygamberler. Ayrılık gayrilikleri yoktur, namazından orucuna zekâtına kadar bütün peygamberlerin ümmetlerinden istedikleri aynı şeydir, yasakladıkları da aynı şeydir. Aynı Allah'a ibadet istenmiştir, aynı şirk hatalarına düşülmemesi istenmiştir.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz ayrı gayrı bir din getirmedir. Kendisinden önceki Hıristiyanlık diye adlandırılan, Yahudilik diye adlandırılan dinin orijinaliyle geldi. O dinlerin Yahudilik, Hıristiyanlık ve o etraftaki dönem Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden önceki dinlerin büyük bölümü Kudüs merkezliydi. Mescidi Aksa yönüne doğru yönelmişlerdi ancak küçük bir farkla kardeşler, Musa aleyhisselamın kiblesi Mescidi Aksa değildi. Onun kiblesi de, Musa aleyhisselamın kiblesi de Kâbe'ydi. Daha sonra Yahudiler amca çocuklarına kin güttükleri için kendiliklerinden Kudüs'ü Kâbe edindiler. Çünkü Yahudiler İshak aleyhisselamın çocuklarıdır. İbrahim aleyhisselamın oğlu İshak aleyhisselam. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ve onun dedeleri olan Kureyşliler yani Mekkeliler de İsmail aleyhisselamın çocuklarıdır. Dede olan İbrahim aleyhisselamda herkes birleşiyor. Ama İsmail aleyhisselam Kureyş'in aslıdır, yani Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem babası durumundadır. Yahudilerin İsrailoğulları'nın aslı da İshak aleyhisselamdır. Kureyş ve diğer onun etrafındaki Araplar İsmail'in çocukları Kâbe'yi saygın halde gördükleri için Yahudiler inat olsun onlara, amcalarına inat olsun diye çünkü düşmanlıkları sadece Müslümanlara değil, kendilerine de düşman. Onlar kendi amcalarına da düşman. İsmail aleyhisselam da onların sülalesinden bir sürü İshak, Yakup ismi verdikleri halde bir tane İsmail ismi var mı aralarında? Kendi amcalarına da düşman. Sırf inat olsun diye Kudüs'ü, Mescidi Aksa'yı Kâbe edindiler. Yani şu olayı düzeltmek istiyorum; Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemden önce Kudüs, Kâbe değildi, kible değildi. Kible yine Mekke'ydi, yine Kâbe'ydi. Sıfırdan kible olarak Kudüs oluşturuldu.

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem için üç yıllığına bu nedenle Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem mevcut bir kibleye yönelmedi. Kudüs onun için kible haline getirildi. Neden? Çünkü Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz önceki peygamberlerin getirdikleri dinin bozulmamış levh-i mahfuzdaki asıl şeklini getirdi. Ancak gerek Yahudiler'in ve gerekse Hıristiyanlar'ın çıkıp da "bizim dinimiz var, bunu da Allah göndermişti, bu nerden çıktı?" demelerine kıyamet günü bir fırsat açılmasın, Peygamber aleyhisselam efendimizi yabancı görmesinler, önlerinde hiçbir mazeret kalmamasın diye Allahu Teâlâ üç yıl peygamberini kendisinden önceki kardeşleri olan peygamberlerin yaşadığı, peygamberlik yaptığı ve aynı zamanda da mübarek kabul edilen Kudüs'e yönlendirdi. Mescidi Aksa'ya yönlendirdi neden? Çünkü namazın farz yapılmasından sadece bir gece önce, bir gece önce miraçtan önceki İsrâ anında Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz Mescidi Aksa'da kendisinden önceki yüz yirmi dört bin peygamberin ruhaniyetiyle birleşti, onların önüne mihrap olarak kullanılan kaya denen yerde mihrap olarak durdu ve yüz yirmi dört bin peygambere iki rekât namaz kıldırarak kendisinden önceki bütün peygamberlerin imamı olduğunu görüntülü bir şekilde o peygamberlere gösterdi. Çünkü peygamberler de efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem geleceğini, nübüvvet makamının onunla tamamlanacağını biliyorlardı. Ama Efendimiz

aleyhisselamı görmemişlerdi. Allahu Teâlâ miraç gecesinde, miraçtan önce İsrâ anında efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemi görmekle onları şereflendirdi. Böylece miraçtan önce efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem yüz yirmi dört bin peygamberin sultanı olduğunu Allah onlara gösterdi. Ancak ayrılığı, gayriliği olmayan tek dinin son peygamberi olarak geldiği bilinsin diye üç yıl Allah Kudüs'ü de, o miraçtan önceki pozisyonun devamı olarak efendimiz sallallahu aleyhi ve selleme kible diye gösterdi. Birinci gerekçe budur.

İkinci gerekçe; Allah insanoğlunun tamamını mükerrem yarattığı halde Yahudiler ve onların aile adı olan İsrailoğulları bütün peygamberlerin diliyle, meleklerin diliyle lanetlenmiş hakir millettirler. Kur'an bin dört yüz seneden beridir okunuyor, onları lanetleyen ayetlerle başlıyor, öyle bitiyor. Yahudiler'i anlatan ayet kadar Müslümanları anlatan ayet yoktur Kur'an'da. Yahudiler kökten lanetli ve yeryüzünün fitnesinin başı olarak gösteriliyor. Allahu Teâlâ onları tanıtırken "işiniz gücünüz ateş yakmak yeryüzünü ateşe vermektir" buyuruyor. Onlar gözle görünen yecüc mecüc gibi, iblisin yürüyen şekli gibi dolaştıkları için Allah onları lanetledi, melekleri lanetledi. Onların peygamberi olan Yahudiler'in peygamberi olan Davud aleyhisselam ve yine Yahudiler'in peygamberi olan İsa aleyhisselam bunlara lanet ederek gittiler. Çünkü bunlar günahı hayat edinmiş hor hakir bir anlayışla yeryüzünde yaşadılar. Otuz yıllık, elli yıllık saltanat saltanat değil yeryüzü hayatında arkadaşlar. Bir zulüm üzerine bir yerde devlet kurmuş olmaları Yahudiler'in köşeyi döndüğünü göstermez. Köşeyi dönmüş olsalardı çocukların mantar tabancasından bile ürküp uçağa binip kaçmazlardı hemen. Kendileri de huzurla uyuyamıyorlar, insanlığı da uyutmuyorlar. Allah nasıl şeytanı bir hikmete binaen yarattıysa, bunları o bir hikmete binaen yarattı. Böyle devam ettiler, devam edecekler. Lakin Yahudiler efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem peygamber olmadan önce, ciddi bir şekilde "Allah yeni bir peygamber gönderecek o peygambere biz uyacağız, iman edeceğiz" diyorlardı. Çünkü ellerindeki Tevrat'ta yeni bir peygamber geleceğini ve bu peygamberin adının da Ahmet olacağını onlar biliyorlardı. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem peygamber olarak çıkınca yüzlerce seneden beri tekrar edip durdukları, "hani peygamber gelecek, çoluk çocuklarına anlatıyorlar, yeni bir peygamber gelecek Arap Yarımadası'ndan gelecek, biz o peygambere uyacağız" diyorlardı. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem peygamber olarak gelince bunların söylediği, kendi söyledikleri sözlere Tevratlarında yazan şekle uyup iman etmiş olmaları lazım ancak çıkıp da insanlara bu peygamber Musa'nın devamı bir peygamber değil, değil, değil. Böyle bir peygamber değil bu baksana Musa'yla ayrı gayriliği yapıyor deme ihtimalleri vardı. Deseler de Allah için bir gam, keder meselesi değil bu derlerse desin. İman et veya etme önemli değil. Ama yeryüzünde bin dört yüz sene sonra "bu Yahudiler de bir miktar dindar insanlar, bunlarla da bir masaya oturalım" diye vehme kapılacak birisi çıkabilir. Bunu Allah biliyordu. Yahudi'yle din adına masaya oturulur mu? Kuran'ı Kerim'in birinci suresinde denilen bunlardır.

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

Bunlar "asla lanetlilik vasfını ihmal etmezler" diye tereddüt doğar mı, doğmaz mı Müslümanlarda böyle bir şey kalmasın diye müthiş bir süreç işletti Allahu Teâlâ. En büyük ibadet olan İslam demek olan namazın üzerinden, Allah namazın üzerinden Yahudiler'i sınadı, Ümmeti Muhammed'e de üç yıl test edilmiş bir sonuçla Yahudiler'in kimliğini gösterdi. Çünkü kazara Yahudiler yahu bu Musa'ya saygısı olmayan bir peygamber Tevrat'ta anlatılan peygamber olmaz ki demesinler diye Musa'nın yaşadığı yerleri kible edinmiş bir Muhammed olarak karşılarında durdu. Bir yıl, iki yıl, üç yıl Mekke de duyduklar ki son gelen peygamber Kudüs'e dönmüş. Medine'ye geldi binlerce Yahudi vardı Medine'de. Onlar Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem kiblesinin Kudüs olduğunu Musa aleyhisselamın, Harun aleyhisselamın, Davut aleyhisselamın durduğu yerleri kible edindiğini gözleriyle

gördüler. Tek bir Yahudi geldi Abdullah ibni Selam tek bir Yahudi geldi "tamam ya Resûlullah doğru söylüyorsun" dedi. "Tevrat'ta anlatılan sensin" dedi, binlerce Yahudi'den tek bir örnek. Onu sildiler, "bu gerçek Yahudi değildi zaten" dediler. Attılar onu dinden. Bu bizden değildi, bunun babası böyleydi, dedesi şöyleydi, sildiler onu. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemi onların kiblesini muharref kible, hâlbuki onların da orijinal kiblesi değil Kudüs, yani Musa aleyhisselamın kiblesi değil onlar uydurdular o kibleyi. Buna rağmen Allahu Teâlâ uyduruk olduğu halde efendimizi o kibleye çevirdi. Çünkü bölge mukaddes bölge zaten. Bunu bir buçuk yıl gözleriyle gördüler. Kalpleri zerre kadar yumuşamadı, "sen doğru söylüyorsun Muhammed" demediler. "Müthiş takiyye yapıyorsun" dediler, diyecekleri buydu zaten. Ama Kur'an'dan öğreniyoruz ki kible Mekke'ye döndürülünce açtılar ağızlarını, yumdular gözlerini bu sefer. Hemen başladılar bu Muhammed'in samimi olmadığı belliydi. "Zaten durup dururken kibleyi niye değiştirdi, peygamber böyle laubali iş yapar mı, oraya dön, buraya dön ne oluyor ne biçim iş bu?" dediler. O zaman konuştular ama.

Bir buçuk yıl yahu bu kardeş din demek ki bizim kiblemizi kullanıyor. Ayetler iniyor Musa'yı övüyor, ayetler iniyor Davut'u övüyor, ayetler İbrahim'i övüyor. Hiçbir kere memnun olmadılar. Yahudileri âlemlerin rabbi olan Allah bile bir buçuk yıl Medine, bir buçuk yıl Mekke de kiblelerine döndürerek peygamber aleyhisselam efendimizi memnun edemedi arkadaşlar. Ve bu olay onların bu sefil, düşük davranışları Kuran'ı Kerim'de iki sayfaya yakın ayet haline getirildi ki onu görsün Müslümanlar rahmetellil âlemin bir peygamber bile, kiblesinden bile taviz vererek üç yıl onların gönlünü yapamadığı halde sen bir masaya oturarak, onlarla eşit muameleler görerek İslamiyet'inden taviz vererek onların gönlünü yapmaya kalkmazsın hiçbir zaman. Ümmeti Muhammed'in zekâtlarıyla, fitreleriyle okumuş unvan sahibi olmuş, makam sahibi olmuş hoca olarak, müftü olarak bilinen insanlar şimdi kalkıp

المَغْضُوبِ غَيْرِ الضَّالِّينَ عَلَيْهِمْ وَلَا

Hıristiyanlar üzülür. Neden? Gönüllerini yapacak da işte onlar da İslam'a ısınacaklar. Kardeşim, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ki onu gören kayalar bile ikiye bölündü. Onu gören develer bile merhamete geldi gözyaşı döktü. Deveyi bile merhamete getirmiş peygamberin, tek bir Yahudi'nin gönlünü yapamadı. Abdestin şartlarını bilmek de dindir ama Allah bu kibleyi niye Kur'an'da böyle uzun uzun anlatıyor bunu bilmek de dindir. Bazı şeyleri bilmemiz lazım. Kiblenin dönüşümü sadece oraya döndü, buraya döndü demekten ibaret değil bir hikmeti olmayan iş yapar mı Allahu Teâlâ? Hadi bu bir ay oldu, hadi iki ay oldu, üç yıl, üç yıl Medine'de on altı ay sürdü. Ama olaylara hep biz kandil akşamı tövbe istiğfar verdiren bir mantıkla gördüğümüz için hikmetlerini bir türlü düşünemiyoruz. Hayır, kardeşler böyle değil. Allah'ın hiçbir işinde hikmet dışılık yoktur. Her işinde müthiş bir hikmet vardır. Ve o zamana ait şimdi dönemi geçmiş tek bir ayet yoktur Kur'an'da. Bugün ki Müslümana Ebubekir radiyallahu anha lazım olduğu kadar lazımdır bütün ayetler, bütün ayetler. Tek bir kelimesi Kuran'ı Kerim'in "o zaman çok önemliydi, şimdi önemli değil" denilebilir mi? Hâşâ. "Kible neden değişti?" bu çok önemli, bunu anlamayanlar Yahudiler'i Hıristiyanlar'ı memnun edeceklerini zannedenler. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem hurma tavizi değil bakın dikkat edin hurmasından değil, topraktan değil, binadan, evden değil, şehirden değil kiblesinden taviz verdi kardeşim, kiblesinden kible, kible. Kiblesinden üç yıl feragat etti, gönülleri olsun iman etsinler diye. Nihayetinde kardeş diniz diye yaramadı hiçbir işe yaramadı, hiçbir işe yaramadı. Hatta onlar bu tavizi su istimal etmeye kalktılar.

Şimdi bazı cici laflarla Müslümanların bu tip tuzaklara düşürülmesi hepimize ders olmalıdır kardeşler. Allah'tan korkmalıyız. Hayır, biz efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem örneğini biliyoruz kaldı ki o zaman ki Yahudiler böyle Siyonizm, birleşmiş milletler gibi örgütleri de yoktu. Çiftçi mifçi bir şeylerdiler. Nitekim ashabı kiram bir günde fırlattı attılar onları Medine'den. Örgütleri, birleşmiş milletleri, Natolar'ı hiçbir şeyleri yoktu. Şimdi adamlar dönen tekbir gram altunun bile hesabını biliyorlar. Yeryüzünde bilgisayarından dünya idare ediyor adam sen onunla aynı masaya oturacaksın, ikna olacak, İslam'a gelecek. Otuz senedir filan semtteki ezanı duyuyor adam, bir kere doğru demedi bu ezan için de senin nasihatine mi uyacak? Taktik yapacak, senin dinini sulandırınca kadar seninle beraber duracak. Güçlüden taviz alınmaz, zayıftan taviz alınır. Adam yeryüzünün suyunu içiyor.

Ve kible konusunda kardeşler, Yahudiler müthiş imtihana tabi tutuldular, rezil rüsva oldular. Abdullah ibni Selam radiyallahu anh zaten o olaydan önce Müslüman oldu. Dolayısıyla hiçbir işe yaramadı iman etmeleri açısından. Ama Allah azze ve celle mü'minleri de imtihan etti bu kible meselesiyle. Bunu da Kur'an'dan öğreniyoruz. Baktı ki Allahu Teâlâ bu kıblenin üç yıl oraya, daha sonra bu tarafa dönmesine karşı "ne oluyor ya, bu ne ciddiyetsizlik" diyen olacak mı bunu görmek istedi Allah. Yahudiler pat düştüler tuzağa hemen, ashabı kiram böyle olmadı arkadaşlar. Allah onlardan razı olsun. Beni Seleme Mescidi diye bir mescitte şimdi hacılar orayı Kibleteyn Mescidi diye ziyaret ederler. İki kibleli mescit diye ziyaret ederler. Biliyorsunuz Kudüs Medine'de durulduğunda Kudüs kuzeyde, Mekke güneyde kalıyor yani tam ters istikamette. Yani böyle namaz kılan birisi Kudüs'e doğru kılıyorsa döndüğünde tam sırtını Kudüs'e vermiş olacak. Beni Seleme Mescidi'nde bir grup sahabi namaz kılıyordu.

Çok dikkat ediniz kardeşler, Müslümanlığın ölçüsüne bakınız. Başka bir sahabi de öğle namazını efendimizle kılmış, Beni Seleme beş altı kilometre haremi şerife uzak bir bölgede öğleyi kılmış, öğlede kible değişmiş. Ashabı Kiram Kudüs'e kılıyorlardı, efendimizin arkasında Mekke'ye doğru döndüler. Beni Seleme Mescidindekilerin henüz bu değişimden haberleri yok. Onlar da ikinci namazına durmuşlar. Bu sahabi de evine doğru giderken bakmış ki bunlar namazı hâlâ Kudüs'e doğru kılıyorlar, ikinci rekâtında imam namaz kıldırıyor mescidin kenarından bağırarak "hey Müslümanlar Resûlullah' a ayet geldi kible Mekke'ye döndü haberiniz olsun" demiş. Bu kadar. İkinci rekâttan kalkınca imam, üçüncü rekâтта Mekke'ye doğru dönmüş. Bir namazın iki rekâtını Kudüs'e doğru, iki rekâtını da Mekke'ye doğru kılmışlar. Şahidin var mı, tutanağın var mı, kameraya aldın mı, bak yalan çıkarsa yaktık seni yok böyle bir şey arkadaşlar. Böyle bir şey sormadıkları nereden belli? Namaz esnasında dönmüşler öbür tarafa, namaz esnasında dönmüşler öbür tarafa. Hani akşam dönseler soruşturma yaptılar diyeceğiz. Bu itimadı hiç gördünüz mü yaşadığınız dünyada? Caminizde hiç böyle bir itimada rastladınız mı? Şimdiye kadar zedelenmemiş kardeşlik bu işte. Sesinden tanıdıklardır onu, bu bizim köylü birisi yani orası Medine'nin bir mahallesi diyelim sesinden tanıdıkları belli bir şey. Yani bir çocuk sesi değil mahallesinde "hey Müslümanlar." Aynen şu cümleyi kullanmış imam Buhari'nin rivayet ettiği bir hadiste "ben şahitlik ediyorum Resûlullah'ın kıblesi Mekke oldu artık" demiş. Bu kadar. Dönmüşler. Gelip de "Ya Resûlullah bu ne laubalilik" filan diyen olmamış. Yok, çıt yok. Güneye değil, batıya dönün deseydi batıya döneceklerdi. Onların öyle Kâbe diye de bir dertleri yok zaten. Mesele Kâbe meselesi, Kudüs meselesi değil, Medine meselesi değil. Söz dinlemek veya dinlememek meselesi, itaat etmek veya etmemek. Yahudiler çok da merak etselerdi Kudüs'ü, Medine'de değil gider orada yaşarlardı o zaman, dertleri Kudüs de değil zıtlık olsun.

Kindarlıklarından dolayı böyle yaptılar, çok Kudüs hayranı olduklarından dolayı değil. Nitekim Ömer "çıkın defolun buradan" dediğinde çıktı gittiler Kudüs'ten. Oturup pazarlık bile edemediler. Çok Kudüs hayranı da değildirler, çok da Musa aleyhisselama da hayran değildirler. Bunların Musa aleyhisselama yaptığını Firavun yapmadı ki. Musa hayranlığı da yoktur onların. Mesele itaat meselesidir işte ashabi kiram -Allah onlardan razı olsun- müthiş bir sınava girdiler. Bu kible meselesinde çıt çıkmadı "tamam ya Resûlullah" dediler o kadar. Gelip bir kişi sormadı "ya arkadaşlar, şimdi eski namazları kaza edecek miyiz?" Böyle bir soruda sormadılar. Böyle bir soruda yok. Öyle, öyle o kadar. Bunun adı itaat. Bunun adı Müslümanlık. Bunun adı teslimiyet. Sorgulama bile yok. Allah onlardan razı olsun. İşte Yahudi örneği işte ashabi kiram örneği. O hainler Efendimize böyle yaptılar, Musa aleyhisselama da öyle yaptılar zaten, Davut aleyhisselama da illallah ettirdiler. Lanet etti onlara. Yani Efendimize inatçıydılar da kendi peygamberlerine çok uslu, kuzu değildiler. Peygamber katili, hain insanlar.

Demek ki kible olayı başlı başına bir imtihan. Bu imtihan hem Yahudiler için, Hıristiyanlar için önceki dinlerin, önceki peygamberlerin bağlıları için bir imtihandı hem de Allah onlardan razı olsun ashabi kiram için bir imtihandı. Ashabi kiram takılmadan geçti gittiler. Mekke müşrikler ve münafıklar bunu koz olarak kullanmak istediler. Çünkü imtihan biz sadece dön bu tarafa kible böyle döndü, böyle bitmedi bu imtihan arkadaşlar. Bakın imtihanın başka bir boyutu var. Medine'de o gün Yahudilerden daha müessir münafıklar da var. Münafıklar mescide gelip namaz kılıyorlar, işi gücü yoksa orada mesela hurma murma dağıtılabilecekse namazda hemen. Dağıtım esnasında birinci safta, namazdalar. Fakat hiç boğazları boş durmadı. Fiskos "ya bu Muhammed madem son peygamberdi, aslında utarıyor yanlış kible tayin ettiğini söylemeyi bize." "Tamam, Mekke ama niye, üç senelik namazları ne yapacağız şimdi?" Çok düşkün ya namazına(!) Münafıklar böyle soruşturdular. "Bu çocuğu bu hafızlığa verdin ama iş bulamazsa ne olacak?" dediler yani onu dediler. Münafık her zaman var, her zaman var. "Sen sakalı bırakıyorsun ama senin patron bunu kes diyecek kesemeyeceksin. Oynamaktansa hiç bırakma şimdi sakalını." Her zamanki klasik laflar ettiler. Allah onlardan razı olsun, hiç duymadı ashabi kiram böyle bir şeyi, hiç duymadı. Onlarda bir iki ay sonra ağızlarını kapatmak zorunda kaldı. Çünkü bunu çok soruşturanların içlerinde imansızlık olduğunu söyledi Kur'an'ı Kerim, ağızlarını kapattılar bu sefer. Ama münafıkların içindekini ortaya çıkaran bir imtihan oldu. Bu kimle imtihanı kardeşler? Şimdi hacca giden Allah'ın lütfüyle Medine-i Münevvere 'yi ziyarete giden, orada Kibleteyn Mescidi'ni ziyaret eden bu Müslüman oradaki binanın kubbelerinin çok dik olduğunu Araplar'ın özellikle mescidin kapısına kadar girdiğini düşünmesi mi ciddi bir ziyarettir? Bu anlamları düşünüp orada gözyaşı akıtması mı önemli bir ziyarettir?

Hepimiz kendimizi imtihan edelim kardeşler. O mescide Beni Seleme Mescidi'nde namaz kılan biz olsaydık ya arkadaşlar, "Resûlullah Mekke'ye döndü" denseydi bu imanımızla dönebilir miyiz arkadaşlar o tarafa? Yoksa hemen Kudüs'ü savunan vefakârlar derneği mi kurardık? İman bu işte, teslimiyet bu. Dert bu zaten kible bunun için değişti. Hadi eğer kible mesela Mısır'da olsaydı Efendimizin peygamberliğinde "buradan Kudüs'e dönülecek" denseydi sonra Medine'ye geldiğinde "Mekke'ye dönülecek denseydi" çok rahat anlaşılırdı bunun gerekçesi.

Kardeşler, hacılar görüyorlar Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in evi, doğduğu evi, hicret edinceye kadar yaşadığı mübarek evi Kâbe'ye sadece üç yüz metredir. Ezan okunduktan sonra kamete kadar yetişilecek bir bölgedir. Uzak değil ki Kâbe'nin dibinden Kudüs'e niye

dönülür? Niye dönülür? Ve en önemli gerekçelerden bir tanesi de kardeşler Allahu Teâlâ İsrâ Suresi'nde "Kudüs'ün Mescidi Aksa'nın ve çevresinin mübarek kılındığını" söyledi. بَارَكْنَا حَوْلَهُ "etrafını mübarek yaptığımız bir şehirdir." Dolayısıyla Müslümanlar Kudüs'ün, Mescidi Aksa'nın sadece Filistinlilerin yaşadığı, Hamas'ın orada fitne çıkardığı bir yer olmadığını biliyor olmaları lazım. Bunu biliyor olmalarına rağmen Allahu Teâlâ bir de bu kible meselesiyle perçinledi bunu perçinledi. Dolayısıyla günün birinde bir nesil gelip de "İsrail'le Filistinliler kırk senedir orada sürtüşüyor" diyorsa, melekler ona "yazıklar olsun" demekte haklı olsun diye. Ne alakası var Filistinlilerle Kudüs'ün? Abdülhamit' den sonra bu Kudüs davasını anlayan çıkmadı herhalde. Allah ona da rahmet eylesin. Kim zaten Kudüs davasına sahip çıktıysa vatanından oldu, malından mülkünden oldu. Çünkü Kudüs davası kardeşler, Filistin davası değil kible davası, kible davasıdır. Kardeşim sen Çorum'daki arazilerini gidip işlemiyorsun satsana onları. Yok, baba toprağı hatıra kalsın. Gidecek misin oraya? Yok, canım bu yaştan sonra nereye gideceğiz? Niye satmıyorsun? Baba toprağı. Peygamber toprağı üç sene namaz kıldı orada Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz. Nasıl bu Filistinlilerin oldu? Sen İsrail devletini ve onun arkasındaki kâfirleri nasıl Filistinlilerle uğraşiyor zannedersin? Bunu Filistin davası olarak görmek hiç Bakara Suresi okumamak demek kardeşler. Hayır, bu Filistin davası değil, kible davasıdır. Bu nesil sahip çıkmaz, gönderir Allah başka mübarek bir nesil onlar Kudüs'e de sahip çıkar, Mekke'ye de sahip çıkar, Kibleteyn Mescidi'ne gidince de orada donar kalır capcanlı bir Müslüman olarak geri gelir. Gelir, o kulları da olur Allah'ın.

Her halükarda kardeşler, kible namazın en önemli şartlarından biri, namaz İslam'ın olmazsa olmaz şartı. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz o muhteşem namaz ibadetine Mekke'den Kudüs'te başladı, Kudüs'te başladı. Ömer bin Hattab radiyallahu anh Efendimizin bu siyasetindeki, Allah'ın bu vahyindeki mantığı çok iyi yakaladığı için hilafete geldiği gün ilk şura toplantısında "Resûlullah'ın birinci kiblesini yabancılardan nasıl alırsınız?" diye birinci kalem maddesi bununla başladı. Onun için hâlâ "İslam'la barışırsınız, Ömer'i silin defterden" diyen ekoller ayaktadır arkadaşlar. Ömer hâlâ kinin ve nefretin karşı cephesindeki addır. Çünkü Ömer'in hilafete geldiği gün ilk toplantısında ilk kararı Kudüs olmuştur. "İlk kiblemiz kurtulsun arkadaşlar" demiştir ve Allah İslam'a kazandırmayı da ona nasip etmiştir. Bizzat kendisi devir teslim töreninde bulundu. Bugün de kim sözüne Kudüs'te ve Kudüs'teki düşmanla başlıyorsa, silinmez kara defterlere yazılıyor görüyorsunuz kardeşler. Kudüs ciddi bir dava, çünkü kible davası. Her Müslümanın günde beş defa Kudüs'ü hatırlıyor olması lazım, her on yılımızın ortalama iki buçuk yılını biz Kudüs'e kılıyor gibi kabul etmemiz lazım. Kudüs'e dönüyor gibi kabul etmemiz lazım. Kudüs Filistin davası değildir. Kudüs iman davasıdır, namaz davasıdır, kible davasıdır. Kaldı ki bizim de peygamberimiz olan kendi peygamberimizden ayırt etmediğimiz Musa aleyhisselamın davasıdır. Yahudi'nin ne hakkı var orada. Musa aleyhisselam vefat ederken lanet ederek gitti onlara. Eğer Musa aleyhisselamın sevenleri varsa biziz. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem Musa aleyhisselamın Firavun'un boğulması mucizesini gerçekleştirdiği gün olan on muharrem günü oruç tutulurken "Musa'nın gerçek adamları biziz iki gün oruç tutup Musa'yı hatırlayalım" demedi mi? Filistin bizim davamız. Allah gözümüzün açılmasına vesile olmasını nasip etmesini diliyorum.

Velhamdülillahi Rabbi'l Âlemin.